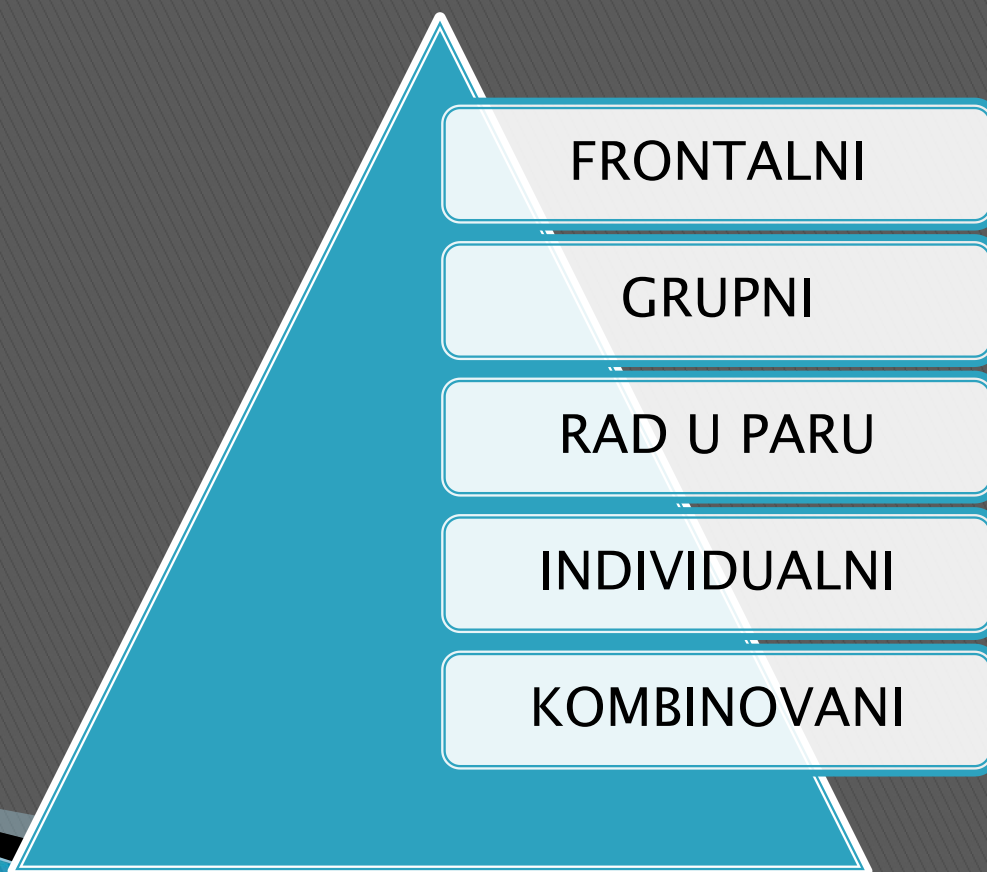

OBlici NASTAVNOG RADA

- ▶ Oblik nastavnog rada je način aktivnosti nastavnika i učenika koji karakteriše odgovarajuća vrsta sociološke organizovanosti.

FRONTALNI OBLIK

▶ JEDAN NASTAVNIK ISTOVREMENO RADI SA CIJELIM ODJELJENJEM.

- Izlaže isto gradivo, tumači, objašnjava, demonstrira svima istovremeno.
- Pitanja i zadaci su jednaki za sve;
- Učenici se usmjeravaju ka istom cilju;
- Učenici uče samostalno;
- Zbog toga što se radi zajednički, ovaj oblik se naziva i kolektivnim oblikom rada.

- U frontalnoj nastavi imamo dva načina rada: vezani i slobodni.

- Danas se ovaj oblik rada smatra zastarelim – ipak zauzima 2/3 vremena.

PREDNOSTI I NEDOSTACI FRONTALNOG OBLIKA

- ▶ VISOKA EKONOMIČNOST;
- ▶ VISOKA SISTEMATIČNOST I POSTUPNOST;
- ▶ EFIKASNA SOCIJALIZACIJA;
- ▶ RAZVIJA TAKMIČARSKI DUH.
- ▶ USMJERENA KA PROSJEČNOM UČENIKU;
- ▶ NASTAVNIK JE GLAVNI IZVOR INFORMACIJA;
- ▶ OTEŽANA JE POVRATNA INFORMACIJA;
- ▶ OTEŽANA JE PRIMJENA ZNANJA;
- ▶ NASTAVA JE OPTEREĆENA VERBALIZMOM.

PREDNOSTI:

NEDOSTACI:

GRUPNI OBLIK

- ▶ Podjela odjeljenja u grupe od 3 do 7 učenika.
- ▶ Učenici samostalno planiraju i organizuju određene aktivnosti, rješavaju zadatke, vrše evaluaciju, javno prezentiraju, objašnjavaju i elaboriraju određene probleme, pojave i procese.
- ▶ Grupe je moguće formirati prema:
 - NAČINU SASTAVLJANJA (sličnih sposobnosti, različitih sposobnosti);
 - VRSTI RADNOG ZADATKA pri čemu svaka grupa može da dobije:
 - Različite zadatke (diferencirane)
 - Iste zadatke (istovrsne).

- ▶ Efikasnost grupnog rada zavisi od:
 - Veličine grupe;
 - Svaki član grupe mora imati određeni zadatak.
 - Grupni rad se završava zajedničkim sumiranjem rezultata.
 - ARTIKULACIJA ČASA U GRUPNOM RADU.
 - Prilikom formiranja grupa najčešće se polazi od sljedećih kriterijuma:
 - prema mjestu sjedenja;
 - prema drugarskim vezama;
 - prema nivoima znanja;
 - prema prirodi zadatka, odnosno nastavnim područjima;
 - prema uspjehu u nastavnim predmetima;
 - prema radnoj (fizičkoj) sposobnosti;
 - prema afinitetu za određene sadržaje;
 - prema zajedničkom interesovanju; prema ličnoj naklonosti; prema iskustvima i interesovanjima, itd.

PREDNOSTI I NEDOSTACI GRUPNOG OBLIKA RADA

- ▶ Umanjuje nedostatke frontalnog oblika;
- ▶ Učenici preuzimaju ulogu nastavnika;
- ▶ Aktivira pojedince na rad;
- ▶ Podstiče socijalizaciju.
- ▶ Nisu svi sadržaji pogodni za grupni rad;
- ▶ Ne vole svi učenici ovakav rad;
- ▶ Zahtjeva posebne uslove;
- ▶ Može pasivizirati neambiciozne pojedince.

Prednosti:

Nedostaci:

RAD U PARU (TANDEMU)

- ▶ Zajednički rad dva učenika.
- ▶ ORGANIZUJE SE IZ:
 - SOCIOLOŠKIH RAZLOGA – socijalizacija, zbližavanje;
 - PSIHOLOŠKIH RAZLOGA – učenici zajednički preuzimaju odgovornost, smanjuje se napetost;
 - PEDAGOŠKIH RAZLOGA – pozitivno utiče na stvaranje radnih navika;
 - DIDAKTIČKIH RAZLOGA – napredovanje prema individualnim mogućnostima svakog pojedinca.

- ▶ ORGANIZACIJA RADA MOŽE BITI RAZLIČITA:
 - SVI PAROVI DOBIJAJU ISTE ZADATKE;
 - SVI DOBIJAJU JEDAN DIO ZADATKA KOJI SE ISTI, A DRUGI DIO RAZLIČIT;
 - GRUPA PAROVA DOBIJA ISTE ZADATKE;
 - PAROVI DOBIJAJU RAZLIČITE ZADATKE.

- Formiranje parova je veoma značajno pitanje – treba poznavati osobine učenika, predznanje, sposobnost, interesovanja, tempo rada, ...

- Izbor parova zavisi od sljedećih faktora:
 - ciljeva koji se žele ostvariti;
 - karaktera nastavne oblasti (predmeta);
 - karaktera nastavne jedinice;
 - metoda rada;
 - primjenjenih sredstava za rad;
 - iskustva u radu sa parovima; prostornih uslova;
 - raspoloživog vremena.

PREDNOSTI I NEDOSTACI RADA U PARU

- ▶ SOCIJALIZACIJA I RAZVOJ DRUGARSTVA;
- ▶ TOLERANCIJA I UVAŽAVANJE TUĐEG MIŠLJENJA;
- ▶ RAZVOJ SPOSOBNOSTI ZA ODBRANU VLASTITIH STAVOVA;
- ▶ AFIRMACIJA SVAKOG POJEDINCA.
- ▶ NEPRIKLADAN ZA UČENIKE MLAĐIH RAZREDA;
- ▶ PROBLEMATIČNO SASTAVLJANJE PAROVA;
- ▶ SPOSOBNI UČENICI MOGU DA POTISNU SLABIJE.

PREDNOSTI:

NEDOSTACI:

INDIVIDUALNI OBLIK

- ▶ SAMOSTALNI RAD POJEDINCA NA REŠAVANJU ISTIH ILI RAZLIČITIH ŠKOLSKIH ZADATAKA.
- ▶ OVAJ OBLIK SE REALIZUJE U DVA MODELA:
 - USMJERENI ILI VOĐENI INDIVIDUALNI RAD;
 - SLOBODNI ILI SAMOSTALNI INDIVIDUALNI RAD (istovrsni i raznovrsni).
- U OKVIRU INDIVIDUALNOG RADA MOGUĆE JE DA:
 - UČENICI SAMOSTALNO RADE ISTE ZADATKE;
 - UČENICI SAMOSTALNO REŠAVAJU DIFERENCIRANE ZADATKE.

PREDNOSTI I NEDOSTACI INDIVIDUALNOG OBLIKA

- ▶ OSAMOSTALJUJE POJEDINCA ZA RAD;
- ▶ POJEDINAC MOŽE OBJEKTIVNO DA SAGLEDA SVOJE MOGUĆNOSTI;
- ▶ UVAŽAVA POTREBE I MOGUĆNOSTI POJEDINCA;
- ▶ DOBIJA SE PRAVOVREMENA POVRATNA INFORMACIJA;
- ▶ UŠTEDA VREMENA (EKONOMIČNOST);
- ▶ NEPOSREDNA KOMUNIKACIJA NASTAVNIK – UČENIK.
- ▶ SKROMNI DOMETI AKO SVI RADE ISTE ZADATKE;
- ▶ ZAHTJEVA TEMELJITU PRIPREMU UČENIKA I NASTAVNIKA;
- ▶ OVAKAV RAD NE SMIJE DUGO DA TRAJE;
- ▶ NE RAZVIJA VERBALNE SPOSOBNOSTI;
- ▶ OTEŽANA JE SOCIJALIZACIJA.

PREDNOSTI:

NEDOSTACI: